

Aangescherpte klimaatambitie: PMT streeft naar een 1,5-gradenpad

PMT wil voor een goed pensioen zorgen in een leefbare wereld voor deelnemers en toekomstige generaties. Bovendien denkt PMT dat alleen beleggingen die rekening houden met mens, milieu en maatschappij op lange termijn rendabel zijn. De schadelijke gevolgen van een economische activiteit kunnen immers niet voortdurend op de maatschappij of het milieu worden afgewenteld. PMT voert daarom sinds 2016 een actief klimaatbeleid en gaat dit per 2022 aanscherpen. Dit betekent dat PMT zich committeert aan ‘net-zero’ uitstoot per 2050 en in gesprek gaat met alle beursgenoteerde bedrijven in de olie- & gassector die het fonds in de aandelenportefeuille heeft.

Waarom heeft PMT een aangescherpt klimaatbeleid?

PMT houdt rekening met de inzichten van het Klimaatpanel van de Verenigde Naties (IPCC). Het meest recente IPCC-rapport laat zien dat klimaatverandering sneller gaat en de gevolgen desastreuzer zijn dan eerder voorzien.¹ Mensen ondervinden wereldwijd nu al de fysieke gevolgen van klimaatverandering. Zonder stevig ingrijpen komt de opwarming van de aarde op een onacceptabel niveau uit. Daarom moet de uitstoot van broeikasgassen duidelijk omlaag. PMT wil hier een versterkte bijdrage aan leveren.

Het is volgens het IPCC essentieel om de opwarming van de aarde te beperken tot ruim onder de 1,5 graden. PMT onderschrijft deze doelstelling en gaat daarom het **net-zero commitment** van de ‘Institutional Investors Group on Climate Change’ (IIGCC) aan. Concreet betekent dit dat PMT maatregelen neemt die erop gericht zijn om de CO₂-uitstoot van de bedrijven, vastgoedobjecten, overheden en infrastructuurprojecten waar PMT in investeert omlaag te brengen naar een niveau dat past bij het 1,5-gradenpad. Waar mogelijk en zinvol worden passende doelstellingen geformuleerd voor de kortere termijn.

Het net-zero commitment van IIGCC leest u op parisalignedinvestment.org

---

¹ Intergovernmental Panel on Climate Change van de Verenigde Naties, *Climate Change 2021: The Physical Science Basis, AR6 Climate Change 2021: The Physical Science Basis – IPCC*
² De doelstellingen zijn gebaseerd op het ‘onder-2-graden’-scenario van de International Energy Agency (IEA) en berekeningen van het ‘Transition Pathway Initiative’ (TPI). TPI is voornemens om op korte termijn 1,5-gradenpaden voor de verschillende sectoren te berekenen. PMT zal de sectorreductiedoelstellingen daarop aanpassen.
³ TPI State of Transition Report 2021, www.transitionpathwayinitiative.org/publications/82.pdf

PMT heeft reductiedoelstellingen voor de carbonintensieve sectoren

Het net-zero commitment van de IIGCC benadrukt dat de maatregelen van investeerders als doel moeten hebben om veranderingen in de reële economie teweeg te brengen. PMT heeft daarom eind 2020 voor de aandelenportefeuilles **reductiedoelstellingen** voor het jaar 2030 geformuleerd voor zeven CO₂-intensieve sectoren. Deze doelstellingen passen bij de wens om in iedere sector, in het bijzonder in de CO₂-intensieve sectoren, een beweging naar een 1,5-gradenpad te stimuleren. PMT wil rekening houden met de mogelijkheden en moeilijkheden die er in iedere sector zijn om de CO₂-uitstoot te reduceren. Voor de andere beleggingen heeft PMT het voornemen om op een vergelijkbare manier reductiedoelstellingen te formuleren.

Wilt u meer weten over de PMT CO₂-reductiedoelstellingen? Zie [PMT stelt reductiedoelstellingen CO₂-uitstoot vast](#).

De huidige PMT-reductiedoelstellingen geven de uitstootreductie weer die nodig is om de opwarming van de aarde (ruim) onder de twee graden te houden. PMT zal deze bijstellen, passend bij een 1,5-gradenpad.² Deze doelstellingen zijn zeer uitdagend. Om de voortgang op de reductiedoelstellingen te meten, maakt PMT gebruik van data van het ‘Transition Pathway Initiative’ (TPI). Op dit moment heeft slechts 16% van de bedrijven waarvan metingen door TPI beschikbaar zijn een reductiedoelstelling of huidige uitstoot die past bij een ‘onder 2-gradenpad’ in 2030. Of PMT de doelstellingen kan behalen is medeafhankelijk van de inzet van overheden.³ Toch kiest PMT voor deze doelstellingen, omdat deze laten zien wat er nodig is om de doelstellingen van het Parijsakkoord waar te maken en waar PMT met zijn maatregelen op inzet.

Box 1: Nationale en internationale afspraken

PMT gebruikt het Klimaatakkoord van Parijs (‘Parijsakkoord’) als uitgangspunt. Dit verdrag is in 2015 gesloten tussen 195 landen. Het verdrag bevat afspraken over het beperken van de opwarming van de aarde tot maximaal 2 graden Celsius, maar beter nog 1,5 graad Celsius. Ook heeft PMT het ‘commitment van de financiële sector’ aan het Nederlandse klimaatakkoord ondertekend. De partijen bij dit commitment beloven een bijdrage te gaan leveren aan het Klimaatakkoord. Een belangrijk onderdeel daarvan is de toezegging om uiterlijk in 2022 actieplannen op te stellen (waarin CO₂-reductiedoelstellingen zijn opgenomen) om de negatieve gevolgen van beleggingen op het klimaat te beperken en een bijdrage te leveren aan de energietransitie.

PMT meet de voortgang op deze reductiedoelstellingen

De uitstoot van bedrijven wordt berekend op basis van een sectorspecifieke maatstaf, bijvoorbeeld de uitstoot per geproduceerde kilo staal voor staalbedrijven. Voor de olie- en gasbedrijven en autobedrijven wordt ook de uitstoot van het geproduceerde product (de scope 3 uitstoot) gemeten⁴.

Voor de berekening van de huidige uitstootintensiteit van de verschillende sectoren in de portefeuille van PMT wordt de gewogen gemiddelde uitstootintensiteit (naar vermogen) berekend van de bedrijven in de portefeuille. De uitstootintensiteit van de portefeuille kan op vier manieren veranderen:

1. wijziging van het gewicht van bedrijven in de portefeuille;
2. uitsluiting of toevoeging van bedrijven aan de portefeuille;
3. reële verlaging of verhoging van de uitstootintensiteit van de bedrijven in de portefeuille;
4. toevoeging van bedrijven aan de dataset van TPI die ook onderdeel zijn van de PMT portefeuille.

Bij het uitsluiten van een bedrijf uit de portefeuille daalt weliswaar de PMT-voetafdruk (zie punt 2), maar dit betekent niet automatisch dat daarmee de reële CO₂-uitstoot minder wordt. Het liefste ziet PMT een reële verlaging van de uitstootintensiteit in de portefeuille (zie punt 3). Om een juiste berekening te kunnen maken van de CO₂-voetafdruk, dringt PMT bij bedrijven erop aan te rapporteren volgens internationaal erkende standaarden (zie punt 4)⁵.

⁴ Voor de voetafdruk van de portefeuilleberekening maakt PMT gebruik van scope 1 en scope 2 data. De gegevens voor scope 3 zijn vaak beperkt beschikbaar. Daarnaast zijn scope 3 data vaak niet goed vergelijkbaar, omdat standaarden van meting en rapportage nog erg verschillen. Dit neemt echter niet weg dat de scope 3 uitstoot voor bepaalde industrieën en bedrijven wel een belangrijke factor is wanneer beoordeeld wordt of een bedrijf conform het Parijsakkoord handelt. Daarom nemen we scope 3 ook mee in onze sectorreductiedoelstellingen.

⁵ PMT vraagt bedrijven jaarlijks te rapporteren volgens de structuur van de TCFD en volgens de standaarden van het Carbon Disclosure Project (CDP).

Box 2: Voortgang PMT sectorreductiedoelstellingen

Sector (TPI Classificatie)	Meeteenheid	2020	2021	Vershil	Doelstelling 2030	Benodigde reductie
Airlines	Carbon intensity (gCO ₂ /RTK)	976.26	1,047.96	7.30%	375	64%
Aluminium	Carbon intensity (tCO ₂ e/t aluminium)	9.14	7.66	-16.20%	3.07	60%
Auto's	Average new vehicle emissions (grams of CO ₂ per km (NEDC))	129.99	127.96	-1.60%	41	68%
Cement	Carbon intensity (tonnes of CO ₂ per tonne of cementitious product)	0.61	0.59	-3.90%	0.41	31%
Electricity Utilities	Carbon intensity (metric tonnes of CO ₂ per MWh electricity generation)	0.4	0.32	-19.30%	0.23	28%
Oil & Gas	Emissions intensity (gCO ₂ e/MJ)	73.71	71.76	-2.60%	39.5	45%
Steel	Carbon intensity (tonnes of CO ₂ per tonne of steel)	1.86	1.76	-5.30%	0.82	53%

Uit bovenstaande tabel blijkt dat in alle carbonintensieve sectoren nog zeer grote stappen genomen moeten worden om de reductiedoelstellingen te behalen. PMT gaat op korte termijn met alle olie- en gasbedrijven in de aandelenportefeuille en de resterende relatief slecht presterende nutsbedrijven in gesprek. Deze bedrijven moeten volgens de meest recente rapporten van het Internationaal Energie Agentschap (IEA) en IPCC grote inspanningen op korte termijn leveren om de energietransitie te bewerkstelligen. PMT ziet een uitbreiding van het dialoogprogramma als belangrijk middel om de performance op de doelstellingen te verbeteren, zoals hieronder toegelicht.

PMT *meet sinds 2015* de CO₂-voetafdruk van de aandelenportefeuille en sinds 2021 ook van de bedrijfsobligatieportefeuille. De totale CO₂-voetafdruk van de aandelenportefeuille van PMT is in vergelijking met de meting van 2020 met 28,5% gedaald, en ten opzichte van 2015 met 54,8% gedaald.

Wilt u meer weten over de CO₂-voetafdruk? In de jaarlijkse verantwoord beleggen jaarverslagen rapporteert PMT uitgebreid over de resultaten en legt de meetmethodes nader uit. Zie www.pmt.nl/over-pmt/beleggen/verantwoord-beleggen

Strengere screening en aangescherpt dialoogprogramma, maar niet op voorhand uitsluiten

Per 2030 wil PMT geen bedrijven in de portefeuille hebben die niet aan het Parijsakkoord voldoen, mits met de resterende bedrijven een portefeuille kan worden samengesteld die past bij de rendementsdoelstelling en het strategisch beleggingskader van PMT. Om een beweging naar net-zero te stimuleren maakt PMT gebruik van een slimme mix van instrumenten, die worden toegepast in de hele investeringsketen.

1. Selectie

PMT past een *strengere* 'screening' toe op de beleggingsportefeuilles, waarmee enerzijds bedrijven die onvoldoende scores op hun klimaatbeleid uit de portefeuille verwijderd worden, en anderzijds investeringen in bedrijven in de carbonintensieve sectoren die met hun klimaatbeleid vooroplopen in hun sector juist worden behouden. PMT past drie klimaatgerelateerde screenings toe op de aandelenportefeuille:

- Een algemene ESG-screening, op basis van de MSCI ESG-score. De bedrijven met een relatief lage ESG-score worden niet opgenomen. Klimaataspecten maken een belangrijk onderdeel uit van deze beoordeling indien relevant voor het bedrijf.

Wilt u meer weten over de screenings die PMT toepast bij de selectie van beleggingen? In het PMT verantwoord beleggen beleid (hoofdstuk 5.3) wordt uitgelegd hoe PMT zogenaamde ESG-factoren integreert in haar beleggingsstrategieën. Zie www.pmt.nl/over-pmt/beleggen/verantwoord-beleggen

- b. Een klimaatscreening op de carbonintensieve sectoren, op basis van de MSCI Low Carbon Transition score. In 2021 heeft PMT deze extra klimaatscreening geïntroduceerd, waarmee in iedere carbonintensieve sector de 20% relatief slechtst presterende bedrijven op basis van hun klimaatscore verwijderd worden.
- c. Een screening op kolenproducenten⁶. Producenten van (niet-metallurgische) steenkolen worden uitgesloten.

Ook bij andere beleggingen is klimaat een belangrijk onderwerp. Zo wordt in de obligatieportefeuilles ook een screening op de MSCI ESG-score toegepast, en worden olie- en gasbedrijven verwijderd die meer dan 10% van de omzet behalen uit onconventionele productie van olie en gas (zoals teerzandolie of schaliegas). Ook worden nutsbedrijven verwijderd die meer dan 30% van de omzet uit energieproducten met kolen behalen. Daarnaast worden bijvoorbeeld in de infrastructuurleningenportefeuilles geen olie- en kolengerelateerde leningen opgenomen en stelt PMT voor vastgoedinvesteringen deelname aan de duurzaamheidsbenchmark GRESB verplicht.

2. Kritisch in gesprek

PMT breidt het engagementprogramma fors uit en gaat per 2022 in gesprek met alle in de aandelenportefeuille resterende olie- en gasbedrijven en de relatief achterlopende nutsbedrijven. Expliciet onderdeel van het engagementprogramma is de mogelijkheid om een bedrijf uit te sluiten: als een bedrijf niet de gewenste stappen zet, vindt PMT het onwenselijk om het bedrijf (te lang) in de portefeuille te behouden. Daarnaast voert PMT gesprekken met achterlopende bedrijven uit sectoren die veel energie gebruiken, zoals de staal- en cementindustrie. Ook zij zullen grote stappen moeten zetten in de komende jaren om de afspraken uit het Parijsakkoord te realiseren.

3. Mogelijke desinvestering

Als een bedrijf niet de gewenste voortgang toont, dan sluit PMT het bedrijf uit. Zodra het betreffende bedrijf wel voldoet aan de eisen die PMT stelt, kan het bedrijf weer worden opgenomen in de portefeuille.

Box 3: Hoog-urgentie klimaatengagement

PMT vindt dat fossiele bedrijven binnen 1 tot 2 jaar hun strategie in lijn moeten hebben gebracht met een 1,5-gradenpad. PMT gaat daarom per begin dit jaar in gesprek met hoge urgentie met 51 bedrijven (alle resterende bedrijven in de olie- en gasector en de resterende grootste achterlopers in de nutssector in de PMT-aandelenportefeuille⁷). De gesprekken worden gevoerd aan de hand van internationale standaarden, vastgesteld door de *ClimateAction 100+*⁸ (*CA100+*) *Netzero Company Benchmark* en de indicatoren van de *IIGCC*⁹ *Netzero Standard for Oil and Gas & Utility companies*. Deze indicatoren zijn gebaseerd op de nieuwste inzichten van het IEA 1,5-gradenpad. Hiermee borgt PMT dat de nieuwste wetenschappelijke inzichten worden meegenomen in de uitvoering van de dialoog.

Op dit moment belegt PMT in totaal zo'n 2,6 miljard euro in de olie- en gasector op een totaal vermogen van ongeveer 100 miljard euro.

Strengere eisen

In de eerste fase van het engagementprogramma vraagt PMT deze bedrijven om

- 1) publiekelijk de ambitie uit te spreken om hun strategie in lijn te brengen met een 1,5-gradenpad. Dat betekent 'net zero' uitstoot per 2050. Van nutsbedrijven vraagt PMT om hun kolenassets uit te faseren.

In het tweede deel van het engagementprogramma vraagt PMT de bedrijven

- 2) reductiedoelstellingen op de korte, middellange en lange termijn te publiceren,
- 3) actieplannen op te stellen, en
- 4) volgens internationale standaarden te rapporteren.

De bedrijven moeten na 1 jaar voldoen aan doelstelling 1): de juiste ambitie. Na twee jaar dialoog moeten de olie-, gas- en nutsbedrijven voldoen aan de doelstellingen 1) tot en met 4). Er zal een tussentijdse evaluatie worden gehouden in september 2022. Tijdens deze evaluatie zal worden beoordeeld of de aangeschreven bedrijven voldoende beweging tonen. Zo niet, dan kan PMT besluiten om tot uitsluiting over te gaan.

⁶ PMT hanteert GICS-classificatie level 4 'Coal & Consumable Fuels' voor de definitie van kolenproducenten.

⁷ Het totaal aantal bedrijven kan tussentijds wijzigen in verband met de samenstelling van de portefeuille.

⁸ De CA100+ is een internationaal investeerders collectief met als doel om de uitstoot van de 167 meest vervuilende bedrijven wereldwijd aan te spreken om hun uitstoot, en deze omlaag te brengen.

⁹ De IIGCC heeft het afgelopen jaar verschillende sectorstandaarden ontwikkeld, met input van verschillende betrokkenen, zoals investeerder en ook de sectoren zelf. Deze standaarden helpen in het aangaan van de dialoog met de bedrijven en het concreet maken van de eisen.

Kan PMT als investeerder invloed uitoefenen?

PMT gaat actief en kritisch in gesprek met 51 bedrijven die naar onze mening grote veranderingen moeten doorvoeren (zie box 3). Deze manier van invloed uitoefenen wordt erkend door de Nederlandse Bank en wordt aanbevolen door de IIGCC.^{10,11} In de academische literatuur zijn er verschillende conclusies over de kans dat een bedrijf gehoor geeft aan een verzoek. In één van de studies¹² wordt onder andere de omvang van vermogensbeheerders die deelnemen als succesfactor genoemd. PMT wil de effectiviteit van engagement op deze manier vergroten.

PMT is aangesloten bij verschillende (internationale) samenwerkingsverbanden met andere institutionele beleggers, namelijk de ClimateAction100+ (CA100+) en de IIGCC. Dit leidt tot meer efficiëntie in de uitvoering, en zet extra kracht bij de verzoeken die PMT aan bedrijven voorlegt. Ook maakt PMT actief gebruik van zijn stemrecht als aandeelhouder. Als aandeelhouder kan PMT deze bedrijven beïnvloeden met zijn stemgedrag en resoluties en op deze wijze verandering in de sector stimuleren. Eén van de initiatieven waar PMT al vanaf het begin in 2017 aan bijdraagt zijn de klimaatresoluties van 'FollowThis'.¹³ Door vóór deze resoluties te stemmen wil PMT bedrijven stimuleren om benodigde actie te ondernemen.

Box 4: Voorbeelden van succesvolle engagement

Na een intensieve dialoog van bijna 2 jaar en onder druk van een aandeelhoudersresolutie van PMT, heeft Engie in 2021 de ambitie uitgesproken om zijn langetermijnstrategie naar netto nul in 2045 te brengen, voor alle scopes en bedrijfsactiviteiten. De doelstelling is in lijn met de medium term doelstelling voor 2030, geverifieerd door Science Based Targets Initiative (SBTi).

Op verzoek van PMT gaven de bedrijven TotalEnergies en Royal Dutch Shell hun aandeelhouders in 2021 voor het eerst de kans om een stem uit te brengen over het gepresenteerde klimaattransitieplan. In het klimaattransitieplan geven de bedrijven inzicht in zaken als hun emissie-reductiedoelstellingen, de strategie die ze voeren om deze doelstellingen te behalen en een bijbehorend overzicht van investeringen die ze hiervoor gaan doen. PMT vindt het belangrijk dat deze bedrijven hun strategie in lijn brengen met een 1,5-gradenpad en juicht het initiatief van de bedrijven om hun klimaatstrategie ter stemming te brengen toe. Op deze manier kan PMT zich bij de bedrijven uitspreken over de kwaliteit van de transitieplannen.

10 De Nederlandse Bank 'Op weg naar een duurzame balans: integratie van duurzaamheidsrisico's in de kernprocessen van de financiële sector' (december 2021), p. 37 [web_brochure_op-weg-naar-een-duurzame-balans.pdf \(dnb.nl\)](https://www.dnb.nl/web-brochure-op-weg-naar-een-duurzame-balans.pdf)

11 www.parisalignedinvestment.org/media/2021/03/PAII-Net-Zero-Investment-Framework-Implementation-Guide.pdf

12 Julian F. Kölbl, Florian Heeb, Falko Paetzold, and Timo Busch, *Organization & Environment* (2020) <https://journals.sagepub.com/doi/pdf/10.1177/1086026620919202>

13 www.follow-this.org/resolutions-results/

Uitsluiten als laatste (escalatie)middel

PMT gelooft dat elke sector een bijdrage moet leveren aan de energietransitie. PMT sluit daarom niet de hele fossiele sector op voorhand uit, maar gebruikt dit instrument alleen als laatste escalatiemiddel in de gesprekken met bedrijven. PMT erkent dat té lang belegd blijven in fossiele bedrijven en andere CO₂-intensieve bedrijven die te weinig bijdragen aan de energietransitie niet wenselijk is, met als belangrijkste reden de impact op de wereld van deze bedrijven en de blootstelling van klimaatrisico's in de portefeuille van PMT. CO₂-intensieve bedrijfsactiviteiten moeten, net zoals olieproductie, in de komende jaren een drastische draai maken.

PMT ziet het instrument 'uitsluiting' onder een aantal omstandigheden als passende aanpak:

1. als transitierisico's te groot bevonden worden;
2. als engagement onvoldoende resultaat oplevert; of
3. als de primaire activiteit van het bedrijf niet past bij een geloofwaardig pad naar het Parijsakkoord. Kolenproducenten en bedrijven die actief zijn in de productie van teerzandolie of schaliegas worden vaak gezien als bedrijven in de laatste categorie.

PMT monitort de transitierisico's en houdt daarbij rekening met het risico op stranded assets. PMT behoudt zich expliciet de mogelijkheid voor om uit een bedrijf te stappen als er te weinig voortgang op de eisen van PMT wordt getoond, zie box 3. PMT heeft als gevolg van een beperkt resultaat op eerdere engagementprogramma's en een te hoog oplopend risico onder meer ExxonMobil uitgesloten. Tot slot belegt PMT principieel niet in bepaalde types investeringen. Dat geldt bijvoorbeeld voor grote achterblijvers op klimaatcriteria.

Box 5: Wat zeggen onze deelnemers?

PMT vindt het belangrijk dat het beleggingsbeleid van PMT, waaronder het klimaatbeleid, past bij de mening van onze deelnemers. Daarom voert PMT jaarlijks een deelnemersonderzoek uit. Uit recent onderzoek komt naar voren dat 61% van de gepensioneerden en 71% van de actieve deelnemers graag wil dat PMT eerst actief in gesprek gaat met bedrijven die onvoldoende rekening houden met klimaat. De rest wil graag dat PMT in dergelijke gevallen meteen stopt met beleggen, of noemt geen mening. Uit verdiepende gesprekken die PMT eind 2021 door een onderzoeksbureau heeft laten uitvoeren, bleek dat deelnemers van het fonds verwachten dat het in toenemende mate rekening houdt met het klimaat.

De meningen over de mate waarin PMT een bijdrage moet leveren aan de energietransitie verschillen. Oudere deelnemers en gepensioneerden benadrukken vaak dat rendement op nr. 1 staat en dat het niet aan PMT is om 'voorop' te lopen. De jongste doelgroep (onder 40) vindt doorgaans dat PMT ambitieuze(re) doelstellingen mag hanteren. Geen van de bevroegde deelnemers verwacht van PMT dat zij investeringen in fossiele brandstoffen of CO₂-intensieve sectoren van de ene op de andere dag beëindigt. Bij bestaande investeringen heeft het gesprek de voorkeur, waarbij het wel belangrijk is dat er een meetbaar doel en vooruitgang is.

Denken in oplossingen, niet alleen in risico's

PMT heeft ongeveer 2,5 miljard euro aan beleggingen die bijdragen aan de energietransitie (SDG 7 en 13). Dat geldt voor de aandelen-, bedrijfsobligatie- en beursgenoteerd-onroerend-goed-portefeuilles. PMT heeft momenteel voor 382 miljoen euro aan impactinvesteringen in infrastructuurprojecten die direct bijdragen aan de energietransitie en waarvan de CO₂-besparing nauwkeurig worden bijgehouden. Voorbeelden van zulke beleggingen zijn windmolenparken (op land en op zee), zonne-energie, en energieopslag.

PMT heeft zijn totale allocatie naar impactinvesteringen in de afgelopen jaren stapsgewijs opgebouwd tot 1.417 miljoen euro (Q3 2021). PMT heeft de ambitie om in 2025 voor 2 miljard euro aan impactinvesteringen in portefeuille te hebben. Deze doelstelling lijkt met de huidige productstrategieën ruimschoots behaald te kunnen worden. In de eerste helft van 2022 gaat PMT de doelstelling voor impactinvesteringen evalueren en mogelijk substantieel verhogen. Hierbij wil PMT met name in de energietransitie investeren.

Wat gaat PMT zelf doen als organisatie?

PMT wil als organisatie zelf ook meer inspanningen leveren om aan het doel 'net zero' per 2050 bij te dragen. Daarom zal PMT een reductiedoelstelling voor haar operationele uitstoot formuleren om aan deze doelstelling bij te dragen. Denk hierbij bijvoorbeeld aan de uitstoot die vrijkomt bij de opwekking van de energie die nodig is voor het verwarmen van het kantoorgebouw en het vervoer van PMT-medewerkers. Ook zal PMT een plan opstellen om deze operationele uitstoot terug te dringen en jaarlijks conform TCFD Richtlijnen hierover rapporteren.

Naast uitstootreductie houdt PMT oog voor andere milieu- en sociale aspecten

Ook andere soorten impact op het ecosysteem zijn belangrijk, zoals de aantasting van natuur en milieuvervuiling. Naast de opwarming van de aarde zijn o.a. waterschaarste, het verlies van biodiversiteit en chemische verontreiniging belangrijke aspecten die teruggedrongen moeten worden om de aarde leefbaar te houden.¹² De screening die PMT gebruikt om bedrijven te selecteren, houdt rekening met deze thema's. Ook spreekt PMT bedrijven aan die geassocieerd worden met ontbossing.

Tot slot is PMT voorstander van een inclusieve energietransitie. Dat wil zeggen dat bedrijven naast een strategie om de CO₂-uitstoot te verminderen, ook oog moeten hebben voor de positie van hun medewerkers. PMT vindt het belangrijk dat bedrijven hun medewerkers betrekken bij de manier waarop een bedrijf tot verdere CO₂-reductie kan komen en hen meenemen in de nieuwe ontwikkelingen, bijvoorbeeld door om- en bijscholing, en door kansen op het gebied van schone energie te benutten. PMT ondersteunt dit streven in de dialoog met bedrijven.

Begrippenlijst

Broeikasgassen: Gassen in de atmosfeer van de aarde met het vermogen om warmtestraling te absorberen. Hierdoor dragen ze bij aan het vasthouden van warmte in de atmosfeer. De belangrijkste broeikasgassen zijn o.a. CO₂ en methaan.

CDP: Het Carbon Disclosure Project is een non-profitorganisatie die bedrijven bij het rapporteren ondersteunt.

CA100+: De ClimateAction 100+ is een international samenwerkingsverband met meer dan 600 grote beleggers, waaronder PMT. CA100+ oefent druk uit op bedrijven die wereldwijd de meeste CO₂ uitstoten.

ESG: Environmental, Social en Governance factoren. Dit is een verzamelterm voor aspecten rondom mens, milieu en maatschappij waarop PMT beleggingen beoordeelt.

FollowThis: Activistisch platform dat beursgenoteerde olie- en gasbedrijven aanspoort om te verduurzamen door middel van engagement (met name stemmen op aandeelhoudersvergaderingen).

Fossiele energie: Energie die wordt opgewekt door verbranding van versteende planten of dierenresten, zoals steenkool, aardolie en aardgas. Kenmerkend voor fossiele energie is dat de bron in beginsel maar één keer kan worden gebruikt.

Hernieuwbare energie: Energie die wordt opgewekt door bronnen die in beginsel onuitputtelijk zijn, zoals zonne-, wind- en waterkrachtenergie.

IEA: Het Internationaal Energie Agentschap werkt samen met overheden, onderzoeksinstellingen en industrie en is specialist op internationaal energiegebied.

IIGCC: De Institutional Investors Group on Climate Change is een non-profitorganisatie met meer dan 370 leden, afkomstig uit verschillende Europese landen, die samen ongeveer 50 biljoen aan beheerd vermogen vertegenwoordigen. De missie van de IIGCC is 'het mobiliseren van kapitaal voor een koolstofarme toekomst door de stem van de belegger te versterken en samen te werken met bedrijfsleven, beleidsmakers en investeerders'.

IPCC: De Intergovernmental Panel on Climate Change is een internationale groep van wetenschappers die in opdracht van de Verenigde Naties onderzoek doet naar en adviseert over klimaatverandering, de gevolgen ervan en over de aanpak van klimaatverandering.

Parijsakkoord: Het verdrag dat in 2015 in Parijs is gesloten tussen 195 landen. In het verdrag zijn afspraken gemaakt over het beperken van de opwarming van de aarde tot maximaal 2 graden Celcius, het liefst 1,5 graden.

Kolen: Verzamelterm voor steenkool en bruinkool. Bij de verbranding van kolen voor energieopwekking komt relatief veel CO₂ vrij. Er wordt onderscheid gemaakt tussen kolen voor het opwekken van elektriciteit (thermische kolen) en kolen voor de productie van staal (metallurgische kolen).

Nederlands Klimaatakkoord: In 2018 gesloten akkoord waarin overheid, bedrijfsleven en maatschappelijke organisaties afspraken hebben gemaakt over hoe Nederland de klimaatdoelen van Parijs wil halen. De Nederlandse financiële sector, waaronder PMT, heeft zich hierbij vrijwillig aangesloten middels het 'Commitment van de financiële sector'.

Scope 1, 2 en 3: Scope 1 is de directe uitstoot, bijvoorbeeld als gevolg van het gebruik van bedrijfsfaciliteiten en voertuigen. Scope 2 is de indirecte uitstoot die gepaard gaat met de productie van ingekochte elektriciteit. Scope 3 omvat andere vormen van indirecte uitstoot, zoals uitstoot die gepaard gaat met de verwerking van bedrijfsafval of de uitstoot van franchises.

SDG 7: Het doel om iedereen in de wereld toegang te geven tot betaalbare en duurzame energie. Dit doel is onderdeel van de 17 Duurzame Ontwikkelingsdoelen die in 2015 door de Verenigde Naties zijn opgesteld.

Stranded assets: Bezittingen/ activa die waardeloos zijn geworden omdat deze niet meer kunnen of mogen gebruikt worden.

Teerzand: Een kleverig mengsel van zand, water en dikke olie waaruit bruikbare olie kan worden gewonnen. In vergelijking met 'gewone' olie komt bij deze winning veel CO₂ vrij.

TCFD: Onder leiding van de gouverneur van de centrale bank van het Verenigd Koninkrijk heeft de Task Force on Climate-related Financial Disclosure (TCFD) een rapportageraamwerk ontwikkeld. Aan de hand van de TCFD-rapportage rapporteren bedrijven en grote beleggers over de kansen en risico's voor hun activiteiten die ontstaan door klimaatverandering en hoe zij hiermee omgaan.